

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

Muhtar SARIKAYA

(Başvuru no:47512/07)

Kararın Özeti

(Dostane Çözüm)

10 Mart 2009

OLAYLAR

1960 doğumlu olan başvuran Muhtar Sarıkaya Türk vatandaşıdır ve Ankara’da ikamet etmektedir. Başvuran, AİHM önünde Ankara Barosu avukatlarından F. Babaoğlu tarafından temsil edilmektedir.

Başvuranın aktardığı şekli ile dava konusu olaylar şu şekilde özetlenebilir:

9 Kasım 1980 tarihinde, başvuran, yasadışı bir örgüt olan “Dev-Yol” üyesi olduğu ve Türk Devleti’nin Anayasal düzenini yıkmaya yönelik eylemlerde bulunduğu gerekçesi ile yakalanmıştır.

11 Aralık 1980 tarihinde, başvuran tutuklanmıştır.

10 Haziran 1983 tarihli bir iddianame ile Adana Askeri Savıcılığı başvuran hakkında kamu davası açmıştır.

30 Haziran 1983 tarihli bir iddianame ile başvuran hakkında ikinci bir kamu davası açılmıştır. Bu süre zarfında, Adana Sıkıyönetim Mahkemesi, iki davanın birleştirilmesine karar vermiştir.

17 Haziran 1986 tarihinde, Adana Sıkıyönetim Mahkemesi, güç kullanarak anayasal düzeni yıkmaya teşebbüsten başvurunu ölüm cezasına çarptırmıştır.

20 Mart 1991 tarihinde, Askeri Yargıtay, sözkonusu kararı bozmuştur.

Sıkıyönetim halinin kaldırılmasından sonra dava Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'ne havale edilmiştir.

10 Mayıs 1991 tarihinde, başvuran serbest bırakılmış ve bu tarihten beri tutuklanmamıştır.

8 Haziran 2001 tarihinde, Ankara Ağır Ceza Mahkemesi başvurunu ömür boyu hapis cezasına çarptırmıştır.

30 Ekim 2003 tarihinde, Yargıtay, ceza mahkemesinin kararını bozmuştur.

Dosyadaki unsurlara göre, işbu kararın kabul edildiği tarihte dava halen Ankara Ağır Ceza Mahkemesi önünde derdesttir.

ŞİKAYETLER

AİHS'nin 6. maddesine atıfta bulunarak, başvuran davasının makul bir sürede görülmemesinden şikayetçidir.

AİHS'nin 13. maddesine atıfta bulunarak, başvuran, yargılama süresine itiraz etmek için iç hukukta başvuru yolunun bulunmadığını ileri sürmektedir.

HUKUK

AİHM, Hükümet'ten izleyen beyanı almıştır:

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin, AİHM'de görülmekte olan sözkonusu başvuru kaynaklı davanın dostane çözüme kavuşturulması amacıyla, başvuran Muhtar Sarıkaya'ya karşılıksız olarak 22.500 Euro (yirmi iki bin beş yüz Euro) tutarını ödemeye hazır olduğunu beyan ediyorum.

Bu miktar maddi, manevi her türlü tazminat ile masraf ve harcamaları kapsamakta olup tüm vergilerden muaf olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin AİHS'nin 37/1 maddesi uyarınca verdiği kararın bildirilmesini müteakip üç ay içinde ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.' ye çevrilmek suretiyle ödenecektir. Ödemenin öngörülen süre içerisinde yapılmaması durumunda, söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar geçecek süre için Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanacaktır. Bu tutarın ödenmesi, davanın nihai çözüme kavuşturulmasını teşkil edecektir.”

AİHM, başvuran taraf tarafından imzalanan izleyen beyanı almıştır:

“Başvuranın avukatı sıfatıyla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’nin, AİHM’de görülmekte olan sözkonusu başvuru kaynaklı davanın dostane çözüme kavuşturulması amacıyla, başvuran Muhtar Sarıkaya’ya karşılıksız olarak 22.500 (yirmi iki bin beş yüz Euro) tutarını ödemeye hazır olduğunu not ediyorum.

Bu miktar maddi, manevi her türlü tazminat ile masraf ve harcamaları kapsamakta olup tüm vergilerden muaf olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin AİHS’nin 37/1 maddesi uyarınca verdiği kararın bildirilmesini müteakip üç ay içinde ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.’ ye çevrilmek suretiyle ödenecektir. Ödemenin öngörülen süre içerisinde yapılmaması durumunda, söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar geçecek süre için Avrupa Merkez Bankası’nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanacaktır.

Bu öneriyi kabul etmekte ve sözkonusu başvuruya yol açan olaylar hususunda Türkiye Cumhuriyeti aleyhindeki diğer tüm taleplerden vazgeçmekteyim. Davanın nihai sonuca ulaştığını bildiririm.”

AİHM, tarafların üzerinde uzlaştıkları dostane çözümü dikkate almaktadır. AİHM, bu çözümün Sözleşme ve Protokollerde tanımlanan insan haklarına saygı ilkesine uygun olduğu kanaatindedir ve başvurunun incelenmesine devam etmeyi haklı gösterecek kamu düzenine ilişkin hiçbir gerekçe görememektedir (AİHS’nin *in fine* 37/1 maddesi). Bununla birlikte, işbu davanın istisnai koşullarında, AİHM, Savunmacı Devlet’in adaletin tecelli etmesini gözeterek sözkonusu yargılamanın ivedilikle sonuçlanması için gerekli tedbirleri alması gerektiği kanaatindedir (bkz, *mutatis, mutandis, Yakut-Türkiye*, başvuru no: (9892/07, 8 Temmuz 2008 ve *Batmaz – Türkiye*, başvuru no: 34997/06, 1 Nisan 2008). Sonuç olarak, AİHS’nin 29/3 maddesinin uygulanmasına son verilmesi ve davanın kayıttan düşürülmesi uygun olacaktır.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

Davanın kayıttan *düşürülmesine* karar vermiştir.